

Viola jaubertiana (Marès & Vigin, 1880)

Nom comú: *Viola roquera*

Classe: **Magnoliopsida**

Ordre: **Malpighiales**

Família: **Violaceae**

BIOLOGIA DE LA CONSERVACIÓ

Es troba exclusivament a la meitat N de la Serra de Tramuntana, a Mallorca. Les seves poblacions no solen ser gaire grans i apareixen de forma prou esporàdica, sense seguir clares pautes que facilitin la seva localització. És una violeta molt particular entre les europees donat el seu hàbitat rupícola i les seves fulles completament glabres, brillants i coriàcies; particularitats que han fet que s'hagi considerat un paleoendemisme.

Recents treballs moleculars han mostrat la seva estreta relació amb *V. odorata* L. i *V. alba subsp. dehnhardtii* (Ten.) W. Becker, el que indicaria un origen més recent i relacionat amb aquests tàxons. Si més no, es coneix l'existència d'un híbrid natural entre *V. jaubertiana* i *V. alba subsp. dehnhardtii*, anomenat *Viola x balearica* Rosselló, Mayol & Mus (erròniament *V. barceloi* L. Chodat). A la localitat on es troba, aquest híbrid es coneix des de fa almenys 125 anys. Tot i això, els exemplars avaluats semblen ser tots de primera generació (F1), el que indica que el procés híbridatiu ha tingut lloc varies vegades, o que aquests híbrids es mantenen mitjançant reproducció asexual, ja que són estèrils. En aquest sentit, *V. jaubertiana* actua sempre com a mare (espècie que aporta l'oosfera) en els exemplars existents, el que no implica que la combinació contrària (*V. alba subsp. dehnhardtii* actuant com a mare) no es doni, sinó que potser l'híbrid resultant no és competitiu.

L'esterilitat de l'híbrid i el fet que sols es conegui d'una localitat evidencia que és un fenomen que no posa en perill l'entitat de l'espècie endèmica. La relativament baixa distribució i baix nombre d'exemplars de les poblacions s'ha de tenir en compte per avaluar correctament futures i no desitjades alteracions que puguin afectar a l'espècie. Totes les poblacions es troben dins el Paratge Natural de la Serra de Tramuntana i, per tant, estan protegides.

Es troba inclosa al Conveni de Berna, Directiva Hàbitats, Catàleg Balear d'Espècies Amenaçades i Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial, i apareix amb la categoria UICN de Vulnerable al Llibre Vermell.

Autor text: Conesa, M. À. (Universitat de les Illes Balears)

Corologia: **Mallorca**

Tendència: **Estable**

Nivell d'amenaça: **Vulnerable (segons el Llibre vermell)**

Categoria de protecció: **Especial protecció grup A (Decret 75/2005) i Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial (RD 139/2011)**